

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

Обществен съвет

ПРОТОКОЛ

№ 20

На 30 септември 2014 г. се проведе заседание на Обществения съвет към Централната изборителна комисия при следния

Дневен ред:

1. Доклад на заместник-председателя на Обществения съвет Даниел Стоянов за реакцията на Централната изборителна комисия по повод взети решения на Обществения съвет от 16 септември 2014 г.

2. Обсъждане на отношението на Централната изборителна комисия към Обществения съвет и изготвените до момента становища и предложения на Обществения съвет до Централната изборителна комисия.

3. Приемане на декларация от Обществения съвет относно формалното отношение на Централната изборителна комисия към дейността на Обществения съвет.

4. Обсъждане на дейността на Обществения съвет след изборите на 5 октомври 2014 г.

5. Разни.

ПРИСЪСТВАХА:

Даниел Стоянов – Асоциация за реинтеграция на осъдени лица (АРОЛ);

Йорданка Бачева – Сдружение „Нова алтернатива“;

Михаил Мирчев – Гражданска инициатива за свободни и демократични избори (ГИСДИ);

Божидар Василев – Федерация на независимите студентски дружества.

Таня Цанева и Цветозар Томов – членове на Централната избирателна комисия.

ОТСЪСТВАХА:

Емилия Друмева – Асоциация на младите юристи и Институт за модерна политика – служебно заета;

Ивайло Цонев – Европейско общество за защита на човешките права в България;

Антоанета Цонева – Институт за развитие на публичната среда;

Йордан Памуков – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Пловдив;

Сезгин Мехмед – Фондация „Младежка толерантност“;

Веселина Кирилова-Стаменова – Сдружение „България на гражданите“;

Антон Хиджов – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация;

Пройчо Караиванов – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Плевен;

Галина Асенова – Институт за социална интеграция;

Свилена Георгиева – Гражданско сдружение „Заедно за Къкрина“.

Заседанието бе открито в 14,15 ч. и председателствано от господин Даниел Стоянов.

* * *

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, благодаря ви за присъствието. Откривам заседанието на Обществения съвет в хипотезата на чл. 11 от Правилата на Обществения съвет с 15-минутно закъснение поради липсата на първоначален кворум.

Ние изчакахме 15 минути и при падащ кворум можем да започнем работата си. Присъстват 4 членове на Обществения съвет.

Предлагам ви следния дневен ред с една забележка: да не взимаме днес официални решения, а да обсъдим тези точки, тъй като минималният състав на присъстващите членове в момента според мене най-малкото не вдъхва респект и уважение, не е състоятелен.

Точките са същите, които ви изпратих по имейла – ще ги прочета набързо:

1. Доклад на заместник-председателя на Обществения съвет Даниел Стоянов за реакцията на Централната изборителна комисия по повод взети решения на Обществения съвет от 16 септември 2014 г.

2. Обсъждане на отношението на Централната изборителна комисия към Обществения съвет и изготвените до момента становища и предложения на Обществения съвет до Централната изборителна комисия.

3. Приемане на декларация от Обществения съвет относно формалното отношение на Централната изборителна комисия към дейността на Обществения съвет.

4. Обсъждане на дейността на Обществения съвет след изборите на 5 октомври 2014 г.

5. Разни.

Повтарям, поради липсата на по-голямата част от членовете, за мене това заседание предлагам да го третираме като информационно-обсъждащо, без да взимаме решения, защото наистина чух и от колегата Цанева в по-голям формат какво обсъждаме и явно това тежи. Колко присъстват? – Тежи. Така ли е, госпожо Цанева.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Преди да продължа, искам да изкажа първо благодарност относно едно съобщение на страницата на Централната изборителна комисия затова че органите на МВР са длъжни да издават удостоверения по реда на чл. 263, ал. 1 в момента на подаването на искането за лични документи и че трябва да работят в деня на изборите.

Без да го коментирам, извинявайте за израза: каква държава сме, след като трябва да указваме на МВР какво трябва да прави. Това неслучайно го казвам, защото дъщеря ми се подаде документи за лична карта – навърши 18 години на 14 септември. Естествено, такова удостоверение, че е подала документи за издаване на лична карта, не ѝ е издадено. И когато ѝ казах: „Трябва да се разходиш, ако искаш да гласуваш“, тя каза: „Защо аз ще ходя?“ – Това е малко отклонение от темата.

По отношение на така приетите от нас на 16 септември 2014 г. решения, които бяха много старателно обсъждани и текстът беше отново пуснат до всички за одобряване. Текстът беше заведен на 18 септември в деловодството, но той успя да стигне до разглеждане на 23 септември! Като на 18 септември е вкаран от господин Томов. Аз гледах заседанията и очаквах решението: два пъти беше отлаган - на 21-ви мисля, че беше насрочен един път, после беше насрочен да се гледа на 22-ри – никога не се стигаше до тях и най-накрая мина на заседанието на 23 септември като втора точка.

За съжаление, не мога да ви прожектирам 10-минутното протичане на обсъждането, ако изобщо имаше обсъждане на нашите предложения в Централната изборителна комисия. Но това, което на мен ми направи впечатление е, че пет минути по време на заседанието имаше пълно мълчание, тъй като присъстващите членове на Централната изборителна комисия се запознаваха с текста. И двамата членове, които бяха натоварени с комуникацията с Обществения съвет, не присъстваха на нашето заседание на 16-ти и не взеха абсолютно никакво отношение.

Аз с изненада научих, че по предложение на Обществения съвет форматът на удостоверението е намален. Другото, което беше казано от госпожа Златарева – мисля, че беше, да не бъркам, че още на 16 септември сте видели, че шрифтът е малък и сте взели решение да бъде увеличен.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не, преди това. Доста преди това.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Да не влизаме в обяснения за големината на шрифта.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не, няма проблем затова. Аз просто казвам...

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Това, което казваш, не е истина. Действително господин Томов дойде и помоли...

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Кое не е истина?

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Това, което казваш, че не са знаели за шрифта и тогава са се запознавали.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не казвам за шрифта, бе хора. Чувайте ме какво казвам. Пресъздавам ви период от 10 минути, че нашите докладчици – тук колегите от ЦИК, не взеха отношение, защото не бяха на заседанието, а Златарева каза, че са взети мерки по отношение на шрифта – още на 16 септември бил видян, констатирано е и са взети мерки по отношение на шрифта.

Аз видях долу удостоверения: да, минимално е увеличено името и ЕГН-то на наблюдателя. По нито едно от останалите предложения нямаше абсолютно нито една... Дори дискусия нямаше. Хора, просто не можете да си представите какво означава 11 или 13 човека стоят ето така и гледат

ТАНЯ ЦАНЕВА: Текстът е качен във вътрешната мрежа и гледаме компютъра, за да се запознаем с предложенията.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Извинявайте, три пъти вкарвано и отлагано и те тогава се запознават с него.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Нормално е да се запознаеш в този момент на заседанието. Предложенията и решенията на Обществения съвет не са маловажни, но не са и единственият материал, по който

комисията работи, решава и затова няма нищо странно да се запознаят за няколко минути всички членове на ЦИК или да си опреснят, да погледнат във вътрешната мрежа, за да видят материала, който се обсъжда. Те не са стояли да изчакват нещо, а са се запознавали с материала.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Каква е идеята на това обсъждане?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Запознаване с това какво се е случило и как се е случило – че реално няма обсъждане на нашите предложения.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Че има някакво разминаване тука по този казус, има. Дайте обаче, това, първо, е нещо дребно. Второ, достатъчно много беше обсъждано. Трето, достатъчно много беше акцентирано на Гражданския борд. Дайте да вървим нататък. Това е нещо неприятно. На 16 септември аз ви припомням, че лично аз го поставих още на 1 септември. Но тогава ние нямахме решение.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Аз съм докладвала – аз го предадох много преди 16-ти, мисля, че беше в края на август.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: В момента не можем да върнем нещата назад.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Трябваше „Информационно обсъждане“ АД да промени шрифта, но за съжаление – те го промениха, но за съжаление, пак казвам – недостатъчно. Аз съм съгласна с вас.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Тъй като днес е 30 септември, дайте да не губим време повече с това. Недоделката е недоделка и тя е ясна.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Но аз за протокола искам да кажа това, което казах и обсъждайки неформално преди заседанието. Предложението наистина беше неформално, невписано в някакво становище на Обществения съвет.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Устно беше.

ТАНЯ ЦАНЕВА: На Евроизборите беше по-удобният вариант. Не мога да цитирам от кои членове това беше направено в неформален вариант.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не е стикован конкретният дизайн.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не сме ние. Ние го предаваме на „Информационно обсъждане“ АД и от „Информационно обсъждане“ АД така са го направили без да ни го предостави предварително да се запознаем и да го видим. Човек се учи от грешките си. Когато има следващи избори, вече ще искаме макета предварително, за да можем да го обсъдим и да кажем става ли или не става. Това е. Но не смятам, че и това, както е направено удостоверението, че това ще попречи на работата като наблюдатели.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, изобщо не става въпрос в момента за шрифта на удостоверението. Това което искам да ви кажа и което опира до някакво отношение, е да поставя въпроса: изобщо има ли смисъл ние да вземаме каквото и да е отношение по който и да е въпрос след като ние дори едно формално приемане за сведение нямаме?

В този файл не се чува накрая какво става. Има една друга практика: изключват се микрофоните и настава пълна тишина в залата – и не можеш да разбереш какво става. Най-накрая не можах да разбера взе ли се някакво решение, дори прие ли се за сведение. Вие присъствате, а на мен това ми е интересно.

Не може Централната избирателна комисия да отговаря на писмото на един гражданин, дори получено по пощата и да го заведе, а на Обществения си съвет да не каже: прието е за сведение или не е прието. Затова говоря. Ако вие смятате, че това е нормално и че може и има смисъл да се работи – ОК, но аз не съм съгласен.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Може би това обяснява отсъствието на организациите от заседанията според мене. И има ли смисъл?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Според мене има смисъл да има обществен съвет към Централната избирателна комисия. (*Не се чува добре.*) Но има и още нещо: обсъждането беше късно вечерта. Този психологически фактор също влияе. Не мисля, че има някакво съзнателно negliжиране на Обществения съвет от страна на комисията. Или поне се надявам, че няма основания да мисля така. Въпросът е как да подобрим отношенията.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Отношенията не са влошени. Няма влошаване на взаимоотношенията. От наша страна няма. Просто малко е обидно това, което изрази Даниел Стоянов. Нямаме настроение срещу ЦИК.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Може би по начина, по който Общественият съвет предоставя – в писмен вид, макар и по-късно. Аз искам тук да кажа, че не са насочени към вас. Вие двамата при всяка възможност сте съпричастни, запознати и аз съм убедена, че докладвате на членовете на Централната изборителна комисия. Но отговорно е и ангажиращо на всички членове и администрацията на Централната изборителна комисия в писмен вид да отговори. Може да е с едно изречение: прието или отхвърлено е вашето предложение. Защото това е един вид уважение на институцията към помощен орган, защото нали така се счита, че Общественият съвет е да подпомага дейността на Централната изборителна комисия. И както много пъти всички ние, включително и председателстващият Даниел Стоянов сме казвали, ние сме тук на доброволни начала, изцяло водени от ангажираността си към обществото, за да подпомогнем дейността на Централната изборителна комисия и в качеството си на експерти – кой колкото може от наша страна, да покажем, да предложим и да подпомогнем вашата дейност.

Така че предайте на всички ваши колеги е, че нашето желание и молба най-вече е по начина, по който ние представяме в писмен вид нещата, по този начин да ни отговарят, за да няма такова съмнение, че има някакво отношение на Обществения съвет към Централната изборителна комисия и обратно: че членовете на Централната изборителна комисия се отнасят с пренебрежение.

Защото и вие, ако сте на наше място, по същия начин ще се почувствате. Ние предлагаме, ние едва ли не излиза, че си губим времето тук по два часа всяка седмица, констатираме нещо и след това...

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Повече от два часа.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Да, а през другото време по имейлите – точно така. Така че това е най-малкото, което може да се направи.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Тъй като въпросът е ясен, имам следните няколко становища от името на „ГИСДИ“.

Първо, Общественият съвет си заслужава да функционира и ние не трябва да се отказваме. Припомням, че идеята е нашият обществен съвет да бъде с 5-годишен мандат, колкото е мандатът и на Централната избирателна комисия. Това че в тоя момент се получават някакви разминавания, недоразбраност и може би елемент на подценяване към нашата работа, аз го приемам дори като нещо нормално. Тъй като досега всички наши държавници са навикнали, свикнали за т.нар гражданско общество в телевизора да се говори за него, пък като се дойде до конкретна работа, да се negliжират нещата. Така че, бидейки реалист мисля, че това изравняване в отношенията ще стане лека-полека. В този смисъл не трябва да се отказваме.

Нататък специално за този гаф. Вижте, проблемът, Таня, е в нещо много просто. Господа инженерите не разбират психологията. Те са го направили по един несъобразителен начин. Просто в такъв случай всички визуални форми трябва да ви се дадат на вас, вие да ги прегледате, защото вашето око вече е съвсем друго. Вие гледате от страната на потребителя. Докато там това са технократски мозъци. Той изобщо не е съобразил, че като го напише на шрифт 12 и като го намали четири пъти, всъщност шрифтът става 6 като визуалност. Това обясних и на Гражданския борд. Дори те не са виновни, а процедурата е винаги вие да изисквате всички визуални форми, независимо какви ще бъдат, за да ги видите. Щом за клиповете го правите, значи и за тези неща. Това е грешката, която мисля, че следващия път няма да бъде допусната.

Следващото, което искам да кажа е, че аз отчитам , въпреки тези нюанси, които ги има, но това преди миналите избори беше в много по-голяма доза. Така някак-си ние все едно не съществувахме. Сега обаче се отварят врати от Централната избирателна комисия

към нашите предложения. Например аз, тъй като до този момент най-активно се занимавах с медиите и с отразяването на социологическите изследвания, всъщност направихме много голям пробив. И тук Централната избирателна комисия – никой не очакваше, и аз не очаквах, че ще стъпят толкова смело.

Те не просто казаха, че ние сме прави в сигналите си – над 50 сигнала сме подали спрямо медии и отразяване на данни. И те взеха едни безпрецедентно смели решения. В момента мисля, че има две или три решения, в които са наказани медии, а вече има и решение на Върховния административен съд, че няма да отменят решението на ЦИК и решенията на ЦИК са потвърдени. В момента има вече 4-5 от най-големите медии, които трябва да извадят по 2000 лв. от джоба си, за да си нормализират практиката. И днеска вече има резултат.

Вижте днес в „Преса“. Обявили са някакво изследване на ИМП, което е с възможно най-дългия паспорт на изследванията. Не само по закон трите неща, но и всички основни професионални неща, включително и част от такива, които много рядко се публикуват. Например, доверителен интервал, за който много отдавна е забравено, че трябва да се публикува.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: *(Не се чува.)*

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Това е единственото уязвимо, но все пак те са поели ангажимент и са казали. Там проблемът е не в това, че не са декларирали, а че не е така наречената социологическа агенция. Тоест, спазен е чл. 205, но не е спазен чл. 202. Но това при безумието, което досега цареше, можем да си затваряме двете очи и да премълчаваме.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Очаквам, че в ЦИК ще дойде декларация от друга медия, която се обявява срещу обявяването на частично...

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Много добре. Ако го направят, евалла. Това ще бъде, Цветозаре, насрещно движение, защото вие се зарекохте, че ще бъдете много строги и ще ги наказвате. Тоест, ако

медиите поемат така инициативата – втора нова оздравителна стъпка.

И за да приключи своето изказване. Всъщност аз отчитам, че при всичките разминавания, които продължават да се случват между Обществения съвет и Централната изборителна комисия, имаме два-три пробива и те са оптимистични. И аз лично се опитвам да гледам на бутилката откъм малката пълна част вместо от по-голямата непълна част, давайки един кредит на доверие на ЦИК в това отношение нещата да се подобряват.

Това за мене е още един мотив, примерно, нашата организация – лично аз и моите сътрудници, тука да присъстваме и да участваме, независимо дали има 3, 4 или 5 партньорски организации.

И последно, така нареченият списък от 14 организации е абсолютно фиктивен, тъй като си спомнете, че ние записахме три, които явно бяха някакви БСЧИ-та. Единият господин го видяхме два пъти, а с другия се запознах оня ден, когато сключвахме меморандума в Сметната палата. Ние предварително знаехме, че това са абсолютно фиктивни организации.

Една организация напусна демонстративно, защото не й харесват тези неща, които ни занимават и ни поставят тука – това е „Прозрачност без граници“. Станахме 10. ДПС организацията отдавна я няма – те си знаят защо. В момента сигурно регистрират 11-хилядния си наблюдател, условно казано...

Има дълги списъци на такива граждански организации, а ние де факто сме 5-6 организации. Погледнете Гражданския борд вчера и колко беше интересно. От едната страна седи правителството, от другата страна седят едни такива фиктивни неправителствени организации. И ние четиримата бяхме от тая страна. И ако някой разговаряше нещо с правителството, сме ние, четиримата.

Вижте, 4-5 организации са.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Общественият съвет представи Гражданския борд.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: И тука сме 4-5, и на Гражданския борд. Затова аз лично не се впечатлявам изобщо, че от 14 проформа, сме само 4-5-6. Жалко, че ИСИ престана да идва, но те си смениха ръководството – те ще дойдат. И Антоанета Цонева винаги. Ние тука сме шест всъщност истински организации.

И пак аз се опитвам, Даниеле, да гледам откъм положителната страна повече, отколкото от другата – без да отричам проблемите. Така че дайте да бъдем по-спокойни, да имаме претенции към ЦИК, но по формата да не ги обиждаме, защото нещата ще станат на малки стъпки. Аз лично съм радетел на малките стъпки. Големите цели – дългосрочно, но в момента правим малките стъпки. Където може – може. Където не може – чакаме.

Ето това е, колеги. Дайте да не създаваме изкуствена конфликтна ситуация, защото аз вече имам в ЦИК два случая, в които ми отказват. В единия ми отказаха, в другия щяха да ми откажат. Отказват ми регистрация. В първия случай са 212 наблюдатели. Във втория случай са 1212 наблюдатели. Да не създаваме изкуствена ситуация.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Има организации с много наблюдатели.
(Не се разбира.)

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Имаше 4-5 организации с по 8000. Ти това визиращ, нали? – Първата група.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Комисията беше поставена пред необходимостта да търси някакви формални признаци.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Аз това го подкрепям. Това че докарахте работата да не се регистрира на Бареков организацията, това което всички нас... Вижте, вие като притискате нашата организация, аз не казвам, че сте лоши. Напротив. Имашме си един член на управителния съвет, който направи в буквалния смисъл на думата дивотия. Може ли да отидеш да се регистрираш за депутат и да не ми звънеш един телефон, за да знам и аз?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Аз ще кажа защо гласувах против. Аз казах, че няма да гласувам за никоя организация, която регистрира

повече хора, отколкото са секциите в чужбина, защото това влиза в противоречие...

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Ние за чужбина нямаме наблюдатели, а в България секциите са 11 700.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Точно така.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Моето предложение беше решението на „ГИСДИ“ – принципното решение какво да искаме...

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Ние нали бяхме дали една карта?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Точно това беше, но не се гласува тогава.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Но пак е стъпка напред. И следващия път да се направи следващата стъпка.

Мисълта ми е, че когато вие ни притискате, това е принуда за нас ние малко да си доподредим нещата в собствения двор. Така че това взаимодействие е полезно. Стига да не се стига до ексцесии.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Много внимателно ви слушах, професоре, това, което казвате, са успехи са сдружение „ГИСДИ“, а не на Обществения съвет. И второ, тук не говорим за отношението на ЦИК към неправителствените организации, а говорим за взаимодействие между два органа, единият от които е създаден със закон.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Да, с това съм съгласен.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: И това е единственият обществен съвет в тази държава, създаден със закон.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Точно така. И затова трябва да го крепим.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: И аз не мога да разбера след като ние тук две седмици обсъждаме казуса с наблюдателите, приемаме решения, направени като декларации. Лично аз съм си го мислил: нека да е по-просто, защото видяхме, че на дълги становища никой не обръща внимание. Направихме го да звучи така, както ЦИК обича – с членчета, с алинеи, кратко и ясно. Изразихме подкрепа за това, което те правят. Помолихме едно просто нещо –

нищо че сложихме думата настояваме – когато отказват, да пишат мотиви в решенията си, а не да го постановяват при отказ. *(Реплики.)*

Тоест, ние повдигаме актуален конкретен проблем и срещу това получавах единственото, което е, че: ами добре, благодаря ви, всичко най-хубаво...

Това не е конкретна ситуация. Това е константно отношение. Мога да кажа, че още дори и променените правила на Обществения съвет не са качени; протоколите от заседанията – също. Аз не виждам смисъл защо трябва да има стенограф, защо трябва нещо да има, след като от 26 август е последният качен. И аз съм бесен, защото пише нещо елементарно най-накрая – молбата единствено ни е удовлетворена. Тоест, аз трябва да ви се моля, съжалявам. Молбата е сканиран екземпляр от писмата ни до ЦИК с решенията от 29 август, 26 август и 16 септември да бъдат качени. Качено е само от 16 септември.

Извинявайте, много, но на кой български език да го напиша? Какво искаме и какво става?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Тук аз имам вина. Мислех, че е гласувано и аз останах с впечатление, че съм си свършил работата и ще се качи. Но вчера или оня ден е станало дума, че трябвало да проконтролирам...

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Извинявайте, господин Томов, но ако Централната избирателна комисия не обръща внимание на предложения на Обществения съвет от неправителствени организации, състоящи се от наблюдатели, които подкрепят Централната избирателна комисия в действията ѝ, какво трябва да напишем, какво трябва да направим ми кажете, за да кажете: е ония там съществуват...

Ние не сме врагове. Аз съм в недоумение. Уважение, господин Мирчев, и аз нямам нищо против. Напротив, ще ги поздравя, но това което сме постигнали, сме постигнали като организации. Защото сме писали като организации.

Вие разбирате ли за какво става въпрос? – Общественият съвет каквото иска да си пише, но ако „ГИСДИ“, „АРОЛ“, Федерацията на независимите студентски дружества напише, те ще вземат отношение. А на обществения съвет? Когато тук са събрани заедно и то в качеството на експерти и съмишленици, извинявайте много, дори няма да приемем и за сведение.

Аз заявявам – това е последното заседание, което водя, че не мога да работя по този начин с някои. И няма да си губя повече от времето. Предпочитам да си гледам моята камбанария – дали е „ГИСДИ“, дали „АРОЛ“, дали е това... Те са длъжни да ми отговарят. Но тук, съжалявам много, ефектът е нулев.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Усилията заслужават да се каже: Да, разгледахме вашия случай, взехме го под внимание.

ТАНЯ ЦАНЕВА: На мене ми е трудно да приема тези отзиви и тази остра реакция. Искам да ви напомня нещо. Когато се създаде Общественият съвет, ако си спомняте, вие самите казахте, че Общественият съвет като орган към ЦИК, е обществен съвет, но всяка една организация в Обществения съвет е сама за себе си и тя може да предлага своите становища, предложения, сигнали и т.н. към Централната изборителна комисия. Така че ЦИК приема и тези становища и предложения, нищо че те са подадени от отделна структура, но като структура, която е член на Обществения съвет.

По отношение на правилата, че не са качени, знаеш, че малко и ти имаш вина там, защото ти беше ги написал, дописал с ръка, на машина, дооправяне, допълване и трябваше време да се доуточнят нещата, за да не допускаме слагане на грешни неща на сайта на Обществения съвет, респективно на ЦИК.

По отношение на мотивите към решенията, ако прочетете хубаво Изборния кодекс, много добре ще разберете, че ние можем без мотиви да постановяваме отхвърлителни решения. Там не се пишат мотиви. Да, прочети го . Така че това не е пропуск на ЦИК. Това е законова постановка. Не си ли ги чел?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Аз съм безмълвен.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Защо?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Защото не мога да разбера.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Нали ти каза, че няма мотиви към решенията? Ти каза за правила, взаимоотношения и мотиви.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Мотиви за нашите решения.

ТАНЯ ЦАНЕВА: За вашите решения? – Извинявай. (*Говорят едновременно.*)

Точно за същото говорим. Значи не мотиви на Обществения съвет...

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Виж какво пише.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да, виждам какво пише. Настояват ЦИК да мотивира решенията си за отхвърляне на искане за регистрация на наблюдатели, а не в тая хипотеза на чл. 53, ал. 4. Общественият съвет не може да промени Изборния кодекс.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Тук има някакво недоразумение. Във всички решения за отхвърляне на исканията за регистрация, винаги е имало мотиви. Мотиви не е имало тогава, когато се внася проект с предложение да бъдат регистрирани и не събира необходимото мнозинство. В този случай има отхвърлително решение на искането. Тогава ЦИК се произнася по чл. 53, ал. 4 и тогава няма мотиви. Но когато има отказ, винаги има мотиви.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Значи правилно съм разбрала.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Не е така. Имате откази, където няма мотиви. Но няма значение.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Предлагам ви много внимателно да се запознаете с решенията на Централната изборителна комисия, които са публикувани и да видите кои са с мотиви, кои са отхвърлителни.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Хайде една малка сметка. Ставаше въпрос и продължава да става въпрос за практиката, когато ти имаш отказ за регистрация на наблюдател, взет при хипотезата на чл. 53, ал. 4. Това, което дискутирахме тук, нямаме нищо против – отказвайте. Но кажете защо отказвате, а не защото не събирате мнозинство. Защото ставаше въпрос за конкретни случаи за членове

на Обществения съвет, където беше използвана тази административна хватка.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Дали е хватка или не, това е възможност.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Въпросът беше следният: иска се - отказваш, но кажи защо отказваш, а не да не събереш мнозинство, което е абсолютно нормално. Защото вие казвате един път горе: това и това се случва, не му събирате мнозинство, няма решение и тая организация сега не знае за какво става въпрос.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Знае, че не е регистрирана.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ама не знае защо.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Има решение, че не е събрано мнозинство. Не виждам какво дискутираме в момента.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Аз мисля, че тука нещата вече отиват към закона.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Дайте да обсъдим тоя въпрос. За мен проблемът е, че законът ни задължава да взимаме решения с квалифицирано мнозинство. Когато се докладва един проект за решение, човекът който го докладва, винаги си формулира мотивите и предоставя на комисията. Комисията обсъжда, стига се дотам този проект да бъде гласуван. Не събира мнозинство от две трети. Тогава решението е въз основа на този проект: този проект с неговите мотиви и изказваните аргументи след разглеждане не е събрал мнозинство.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Говорим за различни неща.

Ясно е, но ние тук не изразихме вражеско отношение към комисията. Напротив, искаме да работим с комисията. Искаме комисията да ни приеме, че ние сме някакви хора, които отделяме не само тези два часа, както се каза от Даниел Стоянов, а отделяме много преди да дойдем тука. И за всичко това, както виждате, ни кара единствено намерението да бъдем полезни. Затова сме тука. И цялото това наше обществено усилие Централната изборителна комисия не ни го зачита. Как не ни го зачита? – Елементарни

отговори не ни дава. Дори не ни става ясно, че сте го разгледали даденото предложение.

А що се касае до отказа, ние тук не коментираме законът какво ви вменява да направите. Законът забранява ли ви да отговорите защо не вземате решение за регистриране? – ето на това ми отговорете двамата. Законът забранява ли ви да кажете защо не са регистрирани?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не ни забранява, но не ни задължава.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Ние ви молим да го направите. Ние ще изпаднем в много смешна ситуация, ако ние караме Централната изборителна комисия да спазва закона. Ние не сме орган, който ви кара да спазвате закона. Ние искаме да ви подпомогнем извън закона, за да улесним работата и на наблюдателите, и на комисията. Разбирате ли? – Тоест, да се помъчим да работим заедно.

Аз лошо се изразявам, но вие сте интелигентни хора и сигурно ме разбрахте какво искам да кажа. Нашето предложение изхождаше от това. Ние знаем, че ще се спазва законът. Нашето предложение беше вие да направите един жест и да отговорите, независим от това, че законът не ви задължава – да отговорите защо не са регистрирани. Особено на организация с наблюдатели, и то наши наблюдатели, т.е. ние тук, които седим на тази маса. Разбирате ли, на тази маса, които седим – вие на нас отказвате. Поне ни кажете защо. То това беше смисълът на решението

ТАНЯ ЦАНЕВА: Колеги, вие можете както много пъти съм ви казвала, и не само можете, а е желателно кой когато може, да присъства на заседание на Централната изборителна комисия. Вие можете да видите как се взимат решенията.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Пак тръгвате да ни обяснявате...
(Говорят едновременно.)

ТАНЯ ЦАНЕВА: Казвам, че можете да чуете.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Не мога, защото имам друга работа...

Вие ме принуждавате. Аз ще кажа, че вие двамата създавате настроение, с което настройвате срещу комисията. Вие разбирате ли, че ние не сме врагове?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Вие можете да чуete как комисията обсъжда.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Ние не искаме да чуем. Ние искаме отговор от комисията. Вие на какъв език говорите в тая държава?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Нито ние с колегата Томов, нито вие с вашите предложения и решения, не можем да накараме членовете на ЦИК те да... *(Едновременно говорене.)*

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Така или иначе ние малко се чувстваме изолирани, малко пообидени затова, че комисията даже не е написала едно решение и да каже: вземам за сведение... Това искаме от вас двамата.

ТАНЯ ЦАНЕВА: На всяко предложение, което излиза от Обществения съвет, вие искате да има отговор. Вие искате да имате писмен отговор. Това го разбрах.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Господин Мирчев ще отчете неговата работа за своята организация – няма да я отчете за Обществения съвет. Господин Стоянов ще отчете за неговата си организация. Какво значи – че като свършите работа на една организация, сте свършили работа на Обществения съвет?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Ние не вършим работа на никоя организация.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Божидаре, да те прекъсна. Не сме тука да си вдигаме кръвното и нервите. Въпросът е, Таня, разбирам, но не е нужно толкова да защитаваши Централната изборителна комисия.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Без ние изобщо да я нападаме.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Да, без да я нападаме. Влизаме тук по същество – какво, как и защо. Изборни закони... Казва се: не става – не става, ОК. Само малко бързо ще го кажа: Да, интересно беше и организациите, които са членове на Обществения

съвет, си запазват самостоятелността. Когато Общественият съвет излезе със становище или решение, това означава, че присъстващите организации стоят заедно, единодушно зад тези решения. И идеята беше, че примерно 5 или 6 организации имат еднакво мнение.

Сега тук вие го обръщате: ама защото „ГИСДИ“, „АРОЛ“, еди-кой си бил – значи това е Общественият съвет, отношение. Извинявайте, а другите неправителствени организации, които не са членове на Обществения съвет, те какво? – И за тях взимате отношение. Това е едното. Нека да неги бъркаме нещата, нека да не се връщаме там.

Второ, по отношение на правилата. Подадени са. В решението и в мотивите на решението, с което са одобрени измененията от ЦИК, конкретните текстове съществуват. Единствено трябваше с копи-пейст или съответно решението на ЦИК да бъде сложено в правилата за дейността. Така че тук нека да не търсим някаква вина.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не, не търсим.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Исках да го кажа. Отношенията в едно семейство и дали семейството е здраво личат в моменти на напрежение, а не в моменти на спокойствие. И аз разбирам, че е напрегнато, защото много избори за една година, но ако ние в тия моменти не си сътрудничим и не си взаимодействаме, то няма смисъл след една седмица, защото тогава вече може и да не се събираме толкова.

Кажете, проф. Мирчев.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Мога ли да кажа в свое оправдание нещо? (*Смее се.*)

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Може. Имайте предвид, че това е дискусия – решения няма да взимаме.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Взимам повод от двамата последни изказали се. Таня, когато ние в началото започвахме работата, си представяхме, че когато една организация предложи нещо и другите

организации се солидаризират, то като дойде при вас, ще има по-голяма тежест.

И сега ви давам конкретен пример: тези неща за социологията аз ги предложих, стана решение на Обществения съвет, внесохме и тогава нямаше никакъв отговор. Но когато сега аз много по-агресивно, но като организация вече – вие ми дадохте отговор и той имаше много аргументация. Това, което колегата каза: не сте длъжни да ми дадете аргументация, ама вие ми дадохте аргументация.

Тоест, тука нашата болка е, че когато пише ОС, трябва да е по-респектиращо, отколкото когато пише „ГИСДИ“. Ето това е болката и ако може просто, да обърнете това като внимание на ЦИК. И когато пише ОС, ние да не сме на опашката – ако има време за нас, има в 23 ч., преди да заспите, го разглеждате нашето. Някак си да ни изведете не като приоритет, но все пак нещо равностойно поне на големите организации. Аз разбирам само, че това ни е претенцията. Само това ни е претенцията.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Естествено.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Тоест, обобщавам едно отношение. Да не се демонстрира формален подход и липса на отношение от страна на ЦИК към нашите единодушно взети решения.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Защото към организациите има според мен добър подход. Въпросът е към ОС да има аналогичен.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Това е. Иначе е абсолютно безпредметно оттук-нататък каквото и да правим.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: И пак не е към вас двамата, нали, защото вие присъствате. Убедени сме, че ги представяте нещата. Просто по някакъв начин да убедите другите членове, че все пак заслужаваме този жест.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Най-малкото. Най-малкото тоя жест го заслужаваме.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Още повече мисля, че ЦИК би трябвало да се е убедил, че поне нашите организации много професионално гледат на нещата и нещата, които предлагаме, атакуваме, задаваме въпроси, подаваме сигнали, не са безпочвени. И като правило се оказват основателни и сме прави, така че подобно отношение би трябвало да има и към целия Обществен съвет. Това е идеята.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това е. Точно това е идеята.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: На нас като не отговарят, за какви ни считат? Ние сътрудници ли сме или не? И ние не искаме отговорът да е положителен – да. Може и да е не, но отговор да има.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Струва ми се, че ще бъде полезно след изборите да предложим на ЦИК да имате по един представител на заседание и да участва със съвещателен глас.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: То това го има.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Да, вие имате право да присъствате. Аз говоря да участвате.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Господин Томов, аз лично бих дошъл да си защита това предложение като председателстващ в момента Обществения съвет. Но извинявайте много, седя и гледам, че е за 18-ти, после седя и гледам на 21-ви, после стоя и гледам на 22-ри. Най-накрая знам, че е на 23-ти, но не знам дали и тогава ще се разгледа...

Тоя път на мен наистина ми прекипява, понеже и с Мишо Станоев по същия начин говорим. На Стоил Стоилов гражданина разгледахте писмото в дневния ред и го изпратихте до „Информационно обсъждане“ АД. Това са факти и срещу факти не можеш да говориш. Съжалявам много.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Мисля как в бъдеще такъв проблем да не възниква отново.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ако ние искаме и трябва да ви помагаме, това е по време на избори. След изборите, това че примерно ние ще се събираме един път в месеца, понеже нещата са минали, но можеш да започнеш да правиш анализи, да видиш тоя

член, тая алинея, тая буква, тая точка, резултати... Спокойна е обстановката и какво ни гарантира, че дори един път в месеца ще се съберем? Ние ще направим някакъв сериозен материал, ще се потрудим и най-накрая ще отиде там и ще кажат: благодаря ви. Дори благодаря няма. За това говорим.

Иначе реално погледнато въздействие, много от нашите предложения и то в неформален порядък, в неформален ред са изпълнени. Значи от една страна имаш ефект и ефективност на въздействие, но когато ние напишем нещо официално, тогава – извинявайте, ама вие...

ТАНЯ ЦАНЕВА: Недей всичко да слагаш под една черта. За последните напълно те разбирам, но това не означава, че е така за всички други предложения и становища на Обществения съвет.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Аз предлагам следващото заседание на Обществения съвет да е на 14 октомври 2014 г., вторник, от 14,00 ч. След изборите.

Закривам заседанието.

(Закрито в 15,10 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Даниел Стоянов

Стенограф:

Цвета Минева